

Oponentský posudek k bakalářské práci Pavla Schröttera *Milan Hodža ministrem zahraničních věcí ČSR*

Název předkládané práce slibuje zhodnocení relativně krátké epizody: pouhých tří měsíců, kdy slovenský agrární politik zastával vedle postu ministerského předsedy i funkci ministra zahraničí. To může vyvolat otázky, zda takto krátké působení skýtá dostatek materiálu pro bakalářskou práci – a z tohoto hlediska působí spíše úlevně, když autor již v Úvodu připouští, že titul práce je „*mírně zavádějící*“ (s. 7). Ambice autora jsou totiž mnohem větší a zajímavější, než by naznačoval název práce: není jimi nic menšího než 1) popsat Hodžu jako ministra zahraničí v symbolické, nikoli reálné rovině, tedy popsat jej jako člověka, který usiloval o to, být architektem československé zahraniční politiky bez ohledu na to, jakou právě zastával funkci a 2) konfrontovat Hodžovu zahraničněpolitickou vizi s teoriemi evropské integrace. V kontrastu s dojmem, který vyvolává titul práce, tak naopak Schrötterova práce chce zpracovat až příliš mnoho – je třeba předeslat, že více, než se jí reálně podaří.

Autor si bezesporu vybral zajímavé téma, již méně práce si ale dal s precizací výzkumné otázky. Svého čtenáře tak vystavuje pochybnostem: co vlastně mělo být cílem práce? Stručný politický životopis Milana Hodži? Dějiny vyjednávačských nezdarů ve snaze prosadit jeden projekt středoevropské federace? Představení tohoto projektu? Či snad jeho zařazení do kontextu snah o celoevropskou integraci a srovnání s ostatními, jak autor sám píše, pokusem „*zasadit vize a projekty Milana Hodži jednak do kontextu moderní teorie mezinárodních vztahů, typologie a historie mezinárodních organizací (zvláště se zaměřením na regionální integraci s důrazem na evropský prostor) a také do staletého vývoje evropského myšlení a snah o evropskou integraci*“ (s. 8)? Od všeho je v práci něco, její text ovšem nepředstavuje soudržný celek integrovaný rozvíjením odpovědí na sledované otázky.

Práce se tak v podstatě rozpadá na dvě oddělené části, které nemají prakticky žádnou vzájemnou souvislost. Jestliže by snad bylo zajímavé srovnat Hodžovy koncepty integrace s později úspěšnou integrací celoevropskou, pak na takové rozvinuté srovnání bychom v textu čekali marně. Popis teorií evropské integrace není ani vhodně zvoleným teoretickým rámcem pro následující práci, která se drží historického popisu – pokud by jím měl být, musela by se právě mnohem více věnovat rozboru Hodžových federalizačních projektů a nesměl by těžiště přesunout na jejich nevyjednatelnost v reálném světě praktické diplomacie třicátých let 20. století, byť ta jinak představuje zajímavé téma.

Problémem druhé kapitoly práce věnující se teoriím a tradicím evropské integrace, je navíc absence odkazů na literaturu. V části 2.1 má autor alespoň obecný odkaz na knihu Běly Plechanovové a v části 2.3 odkazuje selektivně na některé primární texty týkající se českého a slovenského příspěvku k evropskému myšlení. Části 2.2, 2.4 a 2.5 neobsahují žádné odkazy na literaturu – věnují se přitom tak širokým tématům, jako je vývoj myšlenky evropské integrace od středověku, aktérům této integrace a jednotlivým teoriím evropské integrace. V bakalářské práci je dle mého soudu neobhajitelné, aby takto široce pojaté kapitoly neoznačovaly vůbec zdroje jednotlivých myšlenek a informací a ponechaly pouze na čtenářově spekulaci, kde autor použil shrnující práci Fialy a Pitrové a kde konzultoval jiné zdroje uvedené v bohatém seznamu literatury.

Vzhledem k takto ledabylé práci s literaturou a výše uvedeným koncepčním problémům ve výstavbě práce jsem nucen navrhnout známku *dobře*, ač si jsem vědom některých kladů práce (rozsah prostudované literatury, snaha o konfrontaci historické látky s teoriemi, v tomto

případě především s teoriemi evropské integrace, v jistém smyslu neutřelý výběr tématu).
V závislosti na výkonu při obhajobě si lze ale pochopitelně představit i známku *velmi dobře*,
zejména bude-li autor schopn nastínit význam teorií a tradic evropské integrace pro
porozumění politickým projektům Milana Hodži.

 Ondřej Slačálek